

**You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Pojęcie agencji Unii Europejskiej i ich rola we współczesnym administrowaniu

Author: Aleksandra Nowicka

Citation style: Nowicka Aleksandra. (2013). Pojęcie agencji Unii Europejskiej i ich rola we współczesnym administrowaniu. W: A. Gronkiewicz, A. Ziółkowska (red.), "Agencje i podmioty podobne w strukturze administracji publicznej" (S. 36-42). Katowice : Forma Studio; Uniwersytet Śląski w Katowicach.

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Aleksandra Nowicka

Pojęcie agencji Unii Europejskiej i ich rola we współczesnym administrowaniu

Administrowanie przez agencje na europejskim poziomie stało się niezwykle popularne w ostatnim dwudziestoleciu. Proliferacja wyspecjalizowanych agencji na szczeblu Unii Europejskiej zmieniła konfigurację władzy wykonawczej⁹⁶. Współcześnie agencje istnieją w wielu systemach prawa krajowego, najczęściej jako podmioty rządowe. Spotyka się je zarówno na kontynencie europejskim – Next Steps Agencies w Wielkiej Brytanii czy też Agentschapen w Holandii jak i w krajach azjatyckich – w Tajlandii⁹⁷ i Japonii⁹⁸. Najbardziej rozpowszechnione są jednak agencje funkcjonujące na kontynencie amerykańskim – w Stanach Zjednoczonych. Te ostatnie zresztą uważa się za pierwowzór zjawiska agencyfikacji na całym świecie. To właśnie Stany Zjednoczone uznawane są za kolebkę narodzin niezależnych agencji regulacyjnych, funkcjonujących w ramach władzy wykonawczej, które z czasem zostały przenieśniane do innych systemów prawnych⁹⁹.

Agencje Unii Europejskiej, jak i agencje rządowe, zostały utworzone w celu wykonywania pewnych specjalistycznych zadań. Powstały one po to, by zapewnić powodzenie procesu związanego z realizacją funkcji o charakterze prawnym, technicznym i naukowym. Choć wskazuje się, że model agencji Unii Europejskiej zaczerpnięty jest z modelu agencji krajowych, to jednak niemożliwe jest jego porównanie z podmiotami szczebla państwowego. Obecność agencji na poziomie europejskim nie jest zjawiskiem nowym w rozumieniu czasowym.

Proces tworzenia agencji został bowiem zapoczątkowany w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku i liczy już sobie niemalże 40 lat. Jednak sama organizacja agencji oraz sposób ich oddziaływania pozwala stwierdzić, że są one niespotykanymi, nie mającymi odpowiedników i nieporównywalnymi podmiotami administrującymi na europejskim poziomie. Ponadto literatura przedmiotu od niedawna poświęca uwagę rosnącej roli agencji w Unii Europejskiej, koncentrując się na tworzeniu, reformowaniu i instytucjonalizacji tych

96 Szeroko: R. Dehousse, *Delegation of Powers in the European Union: The Need for a Multi-Principals Model*, *West European Politics*, Vol. 31, N. 4, strony 789–805, M. Egeberg and J. Trondal, *EU-Level Agencies: New executive center formation or vehicles for national control?*, ARENA Working Paper 12/10, <http://www.sv.uio.no/arena/english/research/publications/arena-publications/workingpapers/2010/wp12-10.pdf>, [dostęp na dzień: 04.05.2013]

97 Konstytucja Królestwa Tajlandii, Rozdział XI, B.E. 2550 (2007), http://www.nhrc.or.th/2012/wb/img_contentpage_attachment/474_file_name_7532.pdf, [dostęp na dzień: 13.06.2013].

98 Japońskie agencje rządowe, funkcjonujące pod nazwą agencji lub komisji, zajmują się problematyką ubezpieczeń społecznych, środowiska, rybołówstwa, turystyką i meteorologią, źródło: <http://web-japan.org/links/government/>, [dostęp na dzień 13.06.2013 roku], zobacz także: *Japan Fact Sheet, Governmental Structure, Changing with the times*, http://web-japan.org/fact-sheet/en/pdf/e08_governmental.pdf, [dostęp na dzień: 13 czerwca 2013].

99 Zarówno model japoński, francuski i brytyjski wywodzą się z modelu amerykańskiego.

organów.¹⁰⁰ Można więc stwierdzić, że stanowią one nowość we współczesnym administrowaniu w Unii Europejskiej.

O tym, czy mamy do czynienia z europejską agencją decyduje nie nazwa, lecz wyodrębnienie i określone cechy owej grupy podmiotów. Agencją Unii Europejskiej może być podmiot, określany mianem „urząd”, „fundacja”, „centrum”, zaś termin „agencja” może odnosić się nie tylko do grupy zdecentralizowanych podmiotów władzy wykonawczej¹⁰¹. Definiując agencje Unii Europejskiej najczęściej korzysta się z definicji zaproponowanej przez Komisję Europejską w 1996 roku¹⁰². Według niej agencje Unii Europejskiej są „organizacjami europejskiego prawa publicznego, odmiennymi od instytucji wspólnotowych oraz mającymi osobowość prawną. Zostały powołane aktami prawa wtórnego w celu wypełniania specyficznych zadań technicznych, naukowych lub z zakresu zarządzania określonych w odpowiednich aktach prawa wspólnotowego.” Definicja ta nie jest jednak definicją legalną dla całej grupy podmiotów, zaś doktryna wypracowała inne, być może bardziej trafione, definicje grupy agencji Unii Europejskiej¹⁰³.

Choć agencje, jako grupa, nie doczekały się jednobrzmiącej definicji, należy zauważyć, że w doktrynie owa grupa podmiotów jest definiowana w sposób bardzo zbliżony. Jedyna legalna definicja agencji w Unii Europejskiej, odnosi się już do typologicz-

100 Zobacz: D.R. Kelemen, The Politics of “Eurocratic” Structure and the New European agencies, *West European Politics*, 25, strony 93–118; M. Thatcher, A. Stone, Theory and Practice of Delegation in Non-Majoritarian Institutions, *West European Politics*, Vol. 25, N.1, strony 1–22, http://works.bepress.com/cgi/viewcontent.cgi?article=1009&context=alec_stone_sweet; [dostęp na dzień: 10.04.2013 roku]; M. Martens, Voice or Loyalty? The Evolution of the European Environment Agency (EEA), *Journal of Common Market Studies*, Vol. 48, N. 4, 09/2010, strony 881–901.

101 Por. K. CholaŃska-Sosnowska, K. Karbowska, A. Wnukowska, Instytucje Unii Europejskiej, Warszawa 2005, s.167; J. Barcz (red.) Ustrój Unii Europejskiej, Warszawa 2009, s.119; C. Mik, Europejskie prawo wspólnotowe. Zagadnienia teorii i praktyki. Tom I, Warszawa 2000, s.244; A. Wróbel (red.), Wprowadzenie do prawa Wspólnot Europejskich (Unii Europejskiej), Kraków 2004, s.294. W literaturze anglojęzycznej agencje określane wprost terminem „agencje” lub rzadziej „organ”. Por. H.C.H. Hofmann, G.C. Rowe, A.H. Turk, Administrative Law and Policy of the European Union, 2011, s.285; P. Craig, G. de Burca, EU Law. Text, Cases, and Materials, 2007, s.79; M. Groenleer, The Autonomy of European Union Agencies. A Comparative Study of Institutional Development, 2009, s.19. A. Nowicka, Równoważność wersji językowej – kilka uwag do artykułu 298 TFUE, [w:] M. Sadowski, P. Szymaniec (red.), Wrocławskie Studia Erazmiańskie, Acta Erasmiana III, Wrocław 2012, s. 127–135.

102 Komisja Unii Europejskiej wycofała się jednak z próby zdefiniowania agencji w 1996 roku, ponownie uczyniła to w 2005 roku [Porozumienie międzyinstytucjonalne w sprawie utworzenia ram prawnych dla europejskich agencji regulacyjnych, COM (2005)] oraz w 2008 roku [Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady, Przyszłość agencji europejskich, {SEK(2008) 323}].

103 A. Kreher definiuje je jako organizacje, o niewielkiej skali działań, z pewnym stopniem autonomii i ograniczonym, określonym obszarem odpowiedzialności. por. A. Kreher, The New European Agencies, Conference Report, EUI Working Papers, RSC No. 96/49, 1996; R. Grzeszczak określa je jako „jednostki organizacyjne, które są powoływane na podstawie aktów prawa pochodnego, wykonują pewne zadania na podstawie powierzonych im kompetencji, które mieszczą się jednak w zakresie objętym kompetencją Unii Europejskiej. Dysponują przy tym określonym budżetem, dzięki któremu są niezależnie finansowo i, co do zasady, nie są częścią instytucji bądź organów traktatowych.” R. Grzeszczak, Władza wykonawcza w systemie Unii Europejskiej, Warszawa 2011, s.205–206; M. Herdegen dokonuje ich definicji w znaczeniu wąskim i szerokim. W ujęciu szerokim można je zdefiniować, jako „inne samodzielne instytucje, urzeczywistniające cele traktatowe” W ujęciu wąskim są definiowane jako „wyodrębnione strukturalnie ciała, niebędące formalnie częścią instytucji lub organów traktatowych, tworzone na podstawie aktu prawa pochodnego, posiadające osobowość prawną, dysponujące własną administracją i wyposażone we własne kompetencje oraz niezależne finansowo, którym powierza się wykonywanie pewnych zadań objętych kompetencją wspólnotową” M. Herdegen, Prawo europejskie, Warszawa 2004, s.102–103.

nego ujęcia agencji, w którym, wyróżniając agencje wykonawcze¹⁰⁴ i agencje regulacyjne, dokonuje się definicji legalnej jedynie dla agencji wykonawczych. Zgodnie z propozycją zawartą w rozporządzeniu ustanawiającym statut agencji wykonawczych, agencją wykonawczą jest „osoba prawa ustanowiona zgodnie z niniejszym rozporządzeniem”. Agencja wykonawcza jest tworzona w celu powierzenia jej niektórych zadań odnoszących się do zarządzania jednym lub większą liczbą programów wspólnotowych. Agencje wykonawcze podejmować będą „działania lub zespół działań lub też inna inicjatywę, w odniesieniu do których odpowiedni instrument podstawowy lub zatwierdzenie budżetowe zobowiązuje Komisję do wykonywania na rzecz jednej lub większej liczby kategorii poszczególnych beneficjentów[...]”¹⁰⁵

W wewnętrznym dokumencie z 2008 roku, Służba Prawna Komisji Europejskiej podjęła próbę konceptualizacji terminu „agencja” w odniesieniu do agencji regulacyjnych. Według służby prawnej, pojęcie „agencja wspólnotowa”¹⁰⁶ odnosi się do organów zdecentralizowanych, które tworzone są w drodze rozporządzenia, posiadają osobowość prawną i status autonomicznych organów zarządzających, są niezależne finansowo oraz których personel objęty jest postanowieniami regulaminu pracowników i urzędników oraz warunków zatrudnienia innych pracowników służb Unii Europejskiej¹⁰⁷. Obecnie, od 2009 roku, trwają prace nad ujednoczeniem podejścia do zdecentralizowanych agencji i wypracowania wspólnej procedury tworzenia, funkcjonowania, współdziałania i roli jaką pełnią i mogą pełnić w przyszłości.¹⁰⁸

Jaka jest obecna rola agencji we współczesnym administrowaniu i czy ogranicza się ona jedynie do poziomu Unii Europejskiej, czy rozprzestrzenia się na wyższy i niższy poziom – poziom światowy (globalny) i poziom krajowy? Aby móc odpowiedzieć na to pytanie należy spojrzeć na zadania, które zostały powierzone agencjom regulacyjnym.

- 104** Agencje wykonawcze są tworzone przez Komisję Europejską na określony czas. Ich celem jest realizacja, pod nadzorem i w ramach kompetencji Komisji Unii, niektórych zadań związanych wyłącznie z zarządzaniem programami unijnymi. Agencje regulacyjne stanowią największą grupę agencji, działających na wielu polach i są w pewnym stopniu aktywnie zaangażowane w regulację określonych sektorów.
- 105** Rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 roku ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami unijnymi, Dz. Urz. WE 2003, L 11/1.
- 106** Dziś agencja Unii Europejskiej.
- 107** Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady, Przyszłość agencji europejskich, [SEK(2008) 323], <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2008:0135:FIN:PL:PDF>, [dostęp na dzień: 09 lutego 02012].
- 108** Zobacz: Joint Statement and Common Approach (Parliament, Council & Commission, 2012), źródło: http://europa.eu/agencies/documents/joint_statement_and_common_approach_2012_en.pdf, [dostęp na dzień: 12 maja 2013 roku]. Zobacz także: Roadmap on the follow-up to the Common Approach on EU decentralised agencies (19 December 2012), źródło: http://europa.eu/agencies/documents/2012-12-18_roadmap_on_the_follow_up_to_the_common_approach_on_eu_decentralised_agencies_en.pdf, [dostęp na dzień: 12 maja 2013 roku].

W projekcie porozumienia międzyinstytucjonalnego z 2005 roku wskazuje się, że „do zadań agencji regulacyjnych należy podejmowanie samodzielnych decyzji o wiążącym skutku prawnym w stosunku do osób trzecich, świadczenie bezpośredniego wsparcia na rzecz Komisji i, w odpowiednim przypadku, Państw Członkowskich działających w interesie Unii Europejskiej, w formie opinii technicznych, naukowych i/lub sprawozdań z kontroli, oraz tworzenie powiązań i organizowanie współpracy w interesie wspólnotowym między właściwymi władzami krajowymi w celu gromadzenia, wymiany i porównywania informacji oraz do-

brych praktyk. Ponadto, każda z europejskich agencji regulacyjnych ma obowiązek gromadzić, analizować i przekazywać obiektywne, wiarygodne i łatwo dostępne informacje dotyczące sektora, w którym działa.”¹⁰⁹

Z przytoczonej definicji wynika, że działalność agencji dotyczy nie tylko Komisji Europejskiej i innych organizacji i instytucji działających na europejskim poziomie, lecz także Państw Członkowskich¹¹⁰, w szczególności współdziałania w procesie pozyskiwania i gromadzenia informacji przez europejskie agencje¹¹¹. Ich działalność może także odnosić się do „osób trzecich, w stosunku do których określone agencje mogą wydawać wiążące prawnie decyzje. Dokonując analizy zadań poszczególnych agencji można wskazać zasięg międzynarodowy, wręcz globalny ich działań¹¹².

Działalność agencji przynosi bezpośredni wkład w inicjatywę tworzenia programów - ułatwia ich tworzenie. Agencje przyczyniają się także do kontroli nad realizowanymi programami. W dziedzinach których zasoby administracyjne Unii Europejskiej są ograniczone, agencje zapewniają dodatkowe umiejętności i zasoby dzięki nadzorowi nad zadaniami, które zostały zlecone na zewnątrz. Pewne jest, że administracja na poziomie Unii Europejskiej oddziałuje na procesy gospodarcze i społeczne ukierunkowane na osiągnięcie określonych celów. Ich efektywność zależy m.in. od dobrej informacji. Agencje gromadząc i analizując informacje są przygotowane do proponowania efektywnych programów europejskich i pobudzania publicznej dyskusji na temat problemów. Wskazują drogę programową Komisji Europejskiej, która nie jest w stanie sprostać zadaniom tworzenia wszystkich programów. Zaś dysponowanie odpowiednią wiedzą i funkcją opiniotwórczą i opiniodawczą, umożliwia prowadzenie krytycznej analizy i kontroli działań Komisji Europejskiej¹¹³.

Agencje Unii Europejskiej nie tylko posiadają lecz stopniowo powiększają zasób oferowanej wiedzy. W procesie pozyskiwania informacji i prowadzenia analizy podjętych działań agencje zdobywają wiedzę ekspercką. Oferowana wiedza może być skierowana zarówno do instytucji i organów Unii Europejskiej – szczególnie w odniesieniu do Komisji Europejskiej, która może, za przyczynkiem informacji otrzymywanych od agencji, podjąć działania wszczynające określoną procedurę legislacyjną, jak i do odpowiednich organów Państw Członkowskich oraz do osób prawnych i fizycznych Państw Członkowskich – do społeczeństwa europejskiego. Agencje zapewniają bowiem niezbędną wiedzę ekspercką o znaczeniu ogólnospołecznym. W ramach agencji zapewniają i koordynują wymianę informacji między podmiotami krajowy-

109 Por. Porozumienie międzyinstytucjonalnego w sprawie utworzenia ram prawnych dla europejskich agencji regulacyjnych, COM (2005) 59 końcowy, Dział 7.2. zadania agencji, s.4.

110 Jak wskazuje M. Busuioc agencje przez swoją działalność wpływają zarówno na jednostki, organy regulacyjne i Państwa Członkowskie; M. Busuioc, *Accountability, Control and Independence: The Case of European Agencies*, *European Law Journal*, Vol. 15, No. 5, September 2009, strony 599–615.

111 Często w ramach sieci – tworzonych lub zarządzanych przez agencje.

112 W przypadku EMA (Europejska Agencja Leków), umożliwia w się komitetom naukowym delegowanie niektórych obowiązków dotyczących oceny na stałe grupy robocze otwarte na ekspertów z całego świata, zobacz: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1027/2012 z dnia 25 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 726/2004 w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii, Dz.U.UE L z dnia 14 listopada 2012 r.

113 Zobaczyć: A. Surdej, *Rola wyspecjalizowanych agencji w funkcjonowaniu Unii Europejskiej: stan obecny i kierunki rozwoju*, Zeszyty Naukowe nr 654 Akademii Ekonomicznej w Krakowie, 2004 r.

mi¹¹⁴ oraz przyczyniają się do zwiększenia jakości ogólnoeuropejskiej współpracy oraz do wytworzenia jednorodnego know-how¹¹⁵ oraz wspomagania działalności administracji na

- 114** Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego – CEDEFOP (Rozporządzenie Rady (WE) nr 2051/2004 z dnia 25 października 2004 r. zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 337/75 ustanawiające Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego, Dz.U.U.E.L z dnia 1 grudnia 2004 r.), Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii – EMCDDA (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1920/2006z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie Europejskiego Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii), Europejska Fundacja Kształcenia – ETF (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady(WE) NR 1339/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. ustanawiające Europejską Fundację Kształcenia, Dz.U.U.E.L z dnia 31 grudnia 2008 r.), Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Ochrony w Miejscu Pracy – OSHA (Rozporządzenie Rady 2062/94/WE z dnia 18 lipca 1994 r. ustanawiające Europejską Agencję ds. Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia w Miejscu Pracy, Dz.U.U.E.L z dnia 20 sierpnia 1994 r.), Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności – EFSA (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 178/2002 z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności), Europejskie Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób – ECDC (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 851/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiające Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób, Dz.U.U.E.L z dnia 30 kwietnia 2004 r.), Europejska Agencja Kolejowa – ERA (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) NR 1335/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 881/2004 ustanawiające Europejską Agencję Kolejową, Dz.U.U.E.L z dnia 31 grudnia 2008 r.), Europejska Agencja Praw Podstawowych – FRA, (Rozporządzenie Rady (WE) NR 168/2007 z dnia 15 lutego 2007 r. ustanawiające Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej , Dz.U.U.E.L z dnia 22 lutego 2007 r.)

115 Np. ERA (Europejska Agencja Kolejowa) organizuje szkolenie w ramach agencji i prowadzi wymianę maszynistów i szkoleniowców między poszczególnymi Państwami Członkowskimi. EASA (Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego) określa zaś jednolite procedury szkoleniowej pilotów w Państwach Członkowskich

116 Możliwe jest wspomaganie Państw Członkowskich w razie wystąpienia szczególnych sytuacji wewnętrznej Państwa Członkowskiego, która bezpośrednio przekłada się na sytuację całej Unii Europejskiej. Np. EASO (Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu) w stosownej sytuacji może tworzyć i oddelegować do Państw Członkowskich zespoły wsparcia w dziedzinie azylu, zaś FRONTEX(Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich) europejskie zespoły straży granicznej.

117 Np. EMA (Europejska Agencja Leków) współpracuje z WHO (Światowa Organizacja Zdrowia). Współpraca ta ma na celu wystosowywanie informacji o zasięgu globalnym np. o zagrożeniach epidemiologicznych, patrz: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 1027/2012 z dnia 25 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 726/2004 w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem farmakoterapii , Dz.U.U.E.L z dnia 14 listopada 2012 r.

poziomie Państw Członkowskich.¹¹⁶

Te zdecentralizowane organy Unii Europejskiej mogą więc dostarczać specjalistycznej wiedzy eksperckiej na temat istniejących i potencjalnych zagrożeń dla społeczeństwa europejskiego oraz, po uprzednich decyzjach organów politycznych, zarządzać realizacją programów przeciwdziałających ryzyku publicznemu – zarówno w skali krajowej, europejskiej i globalnej. Globalny wymiar działalności agencji obserwowany jest w przypadku takich organów jak np. EMA, które bezpośrednio mogą współtworzyć informację z organem o zasięgu globalnym, np. WHO¹¹⁷.

Agencje ułatwiają funkcjonowanie wewnętrznego rynku. Powstawanie agencji regulacyjnych ma przyspieszać przede wszystkim rozwój rynku wewnętrznego, na którym panuje efektywna konkurencja i gdzie usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym, zwane potocznie usługami użyteczności publicznej, są dostępne bez ograniczeń dla wszystkich zainteresowanych odbiorców. Agencje regulacyjne, posiadające kompetencje do wydawania wiążących decyzji, zapewniają ochronę własności osób fizycznych i prawnych – prawo własności przemysłowej do nowych

certyfikacji maszyn, urządzeń i szkolenia personelu transportu kolejowego i lotniczego zapewniają odpowiednio ERA¹²⁸ i EASA¹²⁹. Bezpieczeństwo i ochronę granic, przez współpracę operacyjną między Państwami Członkowskimi w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi zapewnia FRONTEX¹³⁰, zaś do wypracowania jednolitego systemu wizowego przyczynia się EASO¹³¹. Bezpieczeństwo finansowe w strefie euro oraz reakcję na kryzys zapewnia EBA¹³² oraz ESMA¹³³ i EIOPA¹³⁴. Zaś wszystkie agencje Unii Europejskiej, biorąc udział w procesie legislacyjnym i świadcząc usługi eksperckie Komisji Europejskiej i innym podmiotom wpływają na politykę Unii Europejskiej¹³⁵ przyczyniają się do bezpieczeństwa całego systemu Unii Europejskiej.

Rola agencji Unii Europejskiej jest znaczna i zdaje się wciąż wzrastać.

Choć w większości przypadków organy te nie zostały wyposażone w instrumenty działania o charakterze prawno-wiążącym, to jednak, dzięki możliwościom informacyjnym, koordynacyjnym i innym działaniom o charakterze prawno-niewiążącym podejmują się współpracy z instytucjami i podmiotami działającymi nie tylko na unijnym szczeblu, lecz także na poziomie Państw Członkowskich i poziomie międzynarodowym, wręcz globalnym. Choć w większości przypadków, działalność agencji we współczesnym administrowaniu bywa niezauważalna, to jednak analiza szczegółowa aktów prawnych Unii Europejskiej wskazuje, jak wielką rolę, przez oferowaną wiedzę ekspercką, odgrywają agencje w procesie prawotwórczym. Czy rola i znaczenie agencji Unii Europejskiej będzie wzrastać? Tego na razie nie wiadomo. Wiadomo jednak, że dzięki podejmowaniu działań, obecnie w większości niewiążących, przez Komisję Europejską, Radę Unii Europejskiej i Parlament Europejski, w postaci próby wypracowania jednolitych norm prawnych dla całej grupy zdecentralizowanych agencji, możliwe jest nie tylko poszerzenie wiedzy na temat ich działalności lecz także zaznaczenie obecności agencji w systemie instytucjonalno-organizacyjnym Unii Europejskiej.

128 Europejska Agencja Kolejowa.

129 Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego.

130 Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich.

131 Europejski Urząd Wsparcia w Dziedzinie Azylu.

132 Europejski Urząd Nadzoru Bankowego.

133 Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych.

134 Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych.

135 Szeroko: T.Gehring, and S. Krapohl, *Supranational Regulatory Agencies between Independence and Control: The EMEA and the Authorization of Pharmaceuticals in the European Single Market*, *Journal of European Public Policy*, Vol. 14, No. 2, strony. 208–226.